

**Posudek na diplomovou práci Barbory Šírové:
„Integrace žáka s diagnózou autismu na střední odbornou školu“.**

Předkládaná práce se zabývá možnostmi výchovy, vzdělávání a diagnostikou dětí s autismem a možnostmi jejich integrace do sítě běžných škol. Vzhledem k legislativním úpravám a nutnosti zvyšovat informovanost učitelů i laické veřejnosti o poruchách autistického spektra, vnímám zvolené téma jako vysoce akutální.

Práce obsahuje tři teoretické kapitoly, které logicky vyúsťují v empirickou část, mající charakter případové studie. V první části diplomantka nabízí vhled do vývoje poznatků o autismu, který prodělal v posledních desetiletích významný posun. Za podstatné zde považuji zmínění odklonu od stigmatizace rodičů, kterým byl stav dítěte mnohdy dáván za vinu i snahu postihnout další klamná přesvědčení, s tímto jevem související. Výzkumná činnost výrazně napomáhá vytvořit těmto dětem ve školách podmínky pro jejich začlenění.

Druhá část zahrnuje diagnostické škály, zachycující typické autistické projevy. V závěru je nabídnuta „triáda“ postižení, mající umožnit snažší orientaci v oblastech selhávání jedince s autismem. Na tomto místě bych očekávala jejich hlubší propracování, neboť je zde fakticky pouze zopakováno to, co již bylo zmíněno v první části kapitoly. V oblasti komunikace mi zde chybí zachycení proměn ve způsobu komunikace, v závislosti na věku. Např. zvyšující se tendence užívání vulgarismů v řeči, které jedinec není schopen vnímat jako nevhodné. V oblasti sociálních vztahů zcela postrádám postihnutí vztahů nejbližších, tedy k rodičům a sourozencům. Autistický člen zajisté proměňuje celkové klima rodiny, způsoby komunikace i podobu vztahů. Zde mohla autorka nabídnout více, než jen poukázání na skutečnost cit. s. 46 „problémy v sociálních vztazích jsou pro autisty nejvíce alarmující a činí největší problémy.“

Třetí část práce nabízí vhled do možností vzdělávání autistů v České republice, spolu s představením základních právních norem, vztahujících se k této problematice. Diplomantka se zamýšlí nad možnostmi i omezeními, které přináší integrace jedince do běžných tříd. Tato část práce je srozumitelná, přehledná a připravuje půdu pro empirickou část. Pouze bych se zamyslela nad vložení podkapitoly 3.5. „Problémy handicapovaného dospívajícího jedince“, tu bych spíše očekávala v rámci druhé kapitoly, kde by logicky rozšířila další poznatky typické pro určitá věková období. V rámci této věkové kategorie by bylo možno nabídnout též více k vrstevnickým vztahům.

Čtvrtá kapitola přináší velice zajímavou a důkladnou případovou studii, která potvrzuje skutečnost, že pokud jsou vytvořeny podmínky, pak je integrace těchto dětí úspěšná. Bezesporu je však nutná ochota ke spolupráci ze strany školy, nabídky asistentů či pomoci neziskových subjektů.

Závěr: Diplomantka zvolila aktuální téma, ve kterém projevila dostatečnou míru orientace, nabídla velice zajímavou případovou studii. Určitý nedostatek spatřuji ve využití teoretických studií, které diplomantka využívá poněkud strnule, mnohdy dochází ke zbytečnému opakování a chybí vlastní náhled, kterého by diplomantka zajisté byla schopna. Práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze ji doporučit v obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: chvalitebně
V Praze 6. 5. 2007

Mgr. Michaela Vítečková, PhD.

